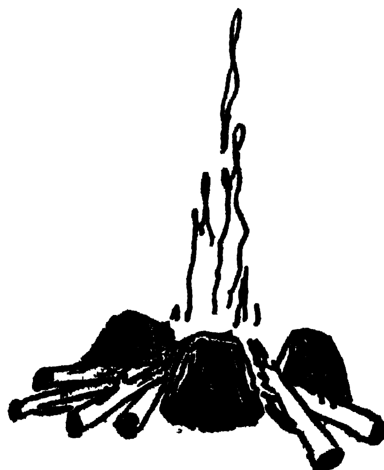
U Mihsuk Nongrum

KI MAWBYRSIEW

KI MAWBYRSIEW

da

U MIHSUK NONGRUM

Published by

RYMPEI THEATRICAL CENTRE
SHILLONG

1990

CC 982

Don Bosco Press, Shillong 793 003

SHI KYNTIEN

Kine ki lai tylli ki drama sammut kiba tang shi shi bynta kiba nga la ai kyrteng (i) 'leng hala ki kjat' (ii) 'Tip ia la ka kam' (iii) 'Da pyrkhat shuwa ban kynthih'. Ia kine baroh lai nga la thoh la kumba katto katne snem mynshuwa da ka jingpynbor ki paralok Nonghikai skul ba kin ioh pynlehkai pat ia la ki khynnah, ia kine kijuh ki drama la ialeh ruh da ka Rympei Theatrical Centre la bun bun sien ha kylleng ka ri Khasi bad kumjuh ruh ha ka snem 1987 la pynialeh ia kawei na kitei ki drama lyngkot 'Tip ia la ka kam' ha ka '20th National Short Play Competition' ha Allahabad ha kaba la ioh ia ka khusnam 'President's award' la record ruh ia kane ka drama ha kato ka sngi ba ngi la ialeh da ka All India Radio — Allahabad. Ha kine baroh lai tylli ki drama phin shem ba ki jingjia ki long kiei kiei kiba ju long bad ju jia man la ka por ha ka jingim jong ngi kaba man la ka sngi, hynrei ia ki kyrteng jong ki tyngshop ki long kiba shu mutdur, lada jia ryngkhat ba ka leit ia dei ne iahap bad ka kyrteng jongno re jongno nga pan map lypa namar ngam shym don jingthmu ban leh khnang.

Ngan iathuh hok ia phi ba na kine ki lai tylli ki drama tang kaba nyngkong ka dei ka jong nga nadong shadong (naduh ka 'plot' haduh ki kyntien) hynrei ki artylli kiba hadien ki long ki drama kiba la ju ia leh la bun bun sien ha

ki bun phew snem ha ki por jong ka 'Oratory' jong u Brother SANTINO MANTARRO S.D.B. (bam kwai ha iing U Blei) ha Laitumkhrah. Mynta ba kato ka 'Oratory' kam don shuh, kumta kum uwei na ki riewdkhot ha kito ki por, nga sngew ba ia kum kine ki drama kiba sngewtynnat, kiba ai jinghikai bad jingsneng ladei ban buh noh ha ki jingthoh khnang ba ki pateng kiban dang wan ruh kin ia ioh jingmyntoi lem. Ha ka jingshisha kala dei ia nga ban buh ia kijuh ki kyntien kiba la pyndonkam ha kito ki por ba la ia leh nyngkong, ym dei tang katta, ngan iathuh ia phi ba nga da kwah eh ban buh da kijuh ki kyntien hynrei kaba sngewsih ban ong ba ngam shym la lah ban leh kumta wat la nga la pyrshang kat-lah kat-iai, namar ha kito ki por ia ki drama lyngkot ym ju kham da thoh 'script' bad lada don ruh dei kaba shu thoh da ka kti ne kiba shu 'type' madei mata bad sa kawei ruh, ki Nongthoh drama khamtam eh ki nongia-leh drama ki pynkylla ia ki 'script' katba ki sngewmon sngew-bit, ha kata ka dur ba kaba phi iohi mynta ka pher khamtam ki ktien) na kaba phi la iohi mynshuwa. Te kumta haba thoh la kine ki drama ka 'plot' ka sah hi kato kaba rim katba ki kyntien pat kidei ki jong nga.

Ha kaba shon ia kane ka kot drama 'KI MAWBYRSIEW' ka jingthmu ba kongsan eh jong nga ka long ba kane ka kot kan long kum ka dak ka jingkynmaw-ieid bad jingsngewnguh ia u Bro. Santino Mantarro S.D.B. ia uba mynta ka snem ngi kynmaw ia ka lyngkhuh sngi kha kaba shispah snem, la u Bro. Mantarro la kha ha Sicily (Italy) ha ka 1st October, 1890, u la wan poi sha kine ki lum ba ieid jong ngi ha ka snem 1925 naduh kane ka snem ba u wan um ju leit shuti sha la shnong wat tang shisien ruh. U la khlad noh na kane ka pyrthei ha ka 30 tarik u July 1971 ha Laitumkhrah

Bro. Santino Mantarro, sdb.

LA KHA . 1st OCTOBER 1890 Sicily (Italy)

La Iap 30th July 1971 – Shillong (India)

(Shillong). Dei une u briew uba la tei shibun tylli ki lingmane kiba heh bad kaba pawnam eh kadei ka 'Cathedral' ha Laitumkhrah bad da ki spah tylli ki skul jong ka Balang Katholik ha kylleng ka ri u Hynniewtrep. Dei une ujuh u Brother, uba la jan baroh ki khynnah Laitumkhrah ha kito ki por ki la ioh mad ia ka jingstad bad ki jinghikai ba kordor jong u, kumno ban ia leh bad ban jop ia ka thma jong ka jingim bad nga iohi mynta ba kito hi kiba la shah shkor bad kiba la pyndonkam bha ia ki jinghikai jong u, wat la bun kim shym la lah ban long kiba riewspah riew-hajar hynrei baroh mynta ki long ki briew kiba la nang la stad bad kiba donburom. Wat ka Rympei Theatrical Centre ba pawnam, lada ka paw haduh katne dei da ka jinghikai jong une u Brother uba stad hynrei uba sngewrit bad leh rit barabor. Te kumta ha kane ka lyngkhuh shispah snem jong ka sngi kha jong une u 'Riewkhraw' nga tyrwa ia kane ka kot sha ki paralok, khamtam eh sha kito kiba la ia donlang ha kito ki por ha ka Oratory bad kumjuh ruh sha ka Jaitbynriew ban pyndonkam ia ka ha kino kino ki khep jong ka leh-khem leh-sngewbha, la kadei ha ki 'Social meet' ha shnong ha thaw bad kumjuh ruh ha ki skul haba ki pynlong ia kino kino ki sngi khraw.

Ka leit jia ryngkat ruh ba kane ka dei ka sien kaba nyngkong ha kaba nga pynpaw pyrthei ia ki jingthoh jong nga bad ngam tip haduh katno nga la lah, kumta nga iehnoh ha phi ki lok ki jor ba phin ia thew ia woh bad ia tai bad wat leit klet ban iathuh lem ia kaei kaba phi lap bad shem. Ha kaba pynkut artad, ngam lah khlem da pynpaw ia la ka jingsngewnguh ia ka RYMPEI THEATRICAL CENTRE, ba lyngba jong ka ngi la lah ban sei la ki sap ban shakri bad ban kyntiew ia ka Nam ka Burom jong ka Ri bad ka Jait-

bynriew ha ka liang jong ka jingialeh drama. Nangta ngam lah ruh ban klet ia u paralok ba ieid thep-mynsiem, u Bah Henry Kenneth Shympa uba ngi ju khot ieid ia u, u Bah "KENY" uba la leit noh ha shuwa jong ngi sha dwar U Blei ha ka 29 tarik u Nohprah 1983. Da ka jingialong paralok bad u, nga la lah ban kham sngewthuh shai bad ngam jylliew shaphang ka drama bad la lah ruh ban pyn-long-doh long-snam ia ka kam ia leh drama ha ka jingim jong nga. Khlem da klet ruh ia u Bro. N. Valeri S.D.B., u Manager jong ka Don Bosco Press uba da ka mynsiem Nonghikai bad mynsiem paralok ym tang ba u la treh ban shon ia kane ka kot hynrei u la ai ruh ia ki jingmut kiba kordor ha kaba pyniphuh iphieng ia kane ka kot. Khatduh ia wai ngam lah khlem da pynpaw ia ka jingsngewnguh kaba khraw bad kaba naduh ka mynsiem ia i Kmie ka Darihun iba long shisha ka bor kaba kyrshan bad ai jing-shlur ban iaid shaphrang ha ki kam drama.

KHUBLEI

U MIHSUK NONGRUM

U Nongthoh

Boyce Road,
Laitumkhrah
Shillong - 793 003
30th July, 1990.

ÏENG HA LA KI KJAT

KI NONGIASHIM BYNTA

U Rangkynsai : U Khun jong u Bah Pynshai
U Pyrkhat : U Paralok jong u Rangkynsai
U Pynshai : U Kpa jong u Rangkynsai
U Ryngkhat : U Postman

I symboh jingpyrkhat ba kane ka jingialehkai lyngkot ka pyrshang ban pashat sha ki nongpule bad nongpeitkai, ka long ba ym don kawei pat ka buit ne ka bor phylla kaba lah ban iarap ia ngi lait na ka JINGTEI SHITOM bad JING-KITKHIA ia la ka jong ka deiti.

SCENE — I

(U Rangkynsai u shong marwei bad u pule kot skul... hadien shiphang u iohsngew ia ka jingtied jynkhang).

Pyrkhat : (Nabar, tied ia ka jynkhang) Tok-tok-tok...

Rang : Mano ?

Pyrkhat : Ma nga.

Rang : Uei uta u ma nga ?

Pyrkhat : (Rung artad). Ew ka leh ba heh jong me te mo, satang katno men sa buh sa u peon ha khmat jynkhang bad men ym shah rung iano-iano ruh khlem da thoh slip.

Rang : To me wat lit daw eh kum u men-aiksuld.

Pyrkhat : Ade, me ruh me la tbit bha mynta mo !

Rang : Haba la ialam hi u thyrnia, u ksai lei te u shu bud beit beit hi keiñ. Te haba kumta me mut ban leit shaei kumne ?

Pyrkhat : Nga mut ban wan shane keiñ ban wan ia kren syllok shaphang ki katto-katne ki jingkylli halor ka mathematics.

Rang : Tip shuh ho, me da mut shisha ban wan khnang shane ne me shu poi ba me jah lynti ?

Pyrkhat : Ka pyrthei mynta te mo, ynda kren hok, kren shisha katno katno ruh ym don ba ngeit tip balei mo ?

Rang : Me i ka daw baroh ka long ba : 'U kada u sah hi u kada wat la u kup da ka snieh sing.'

Pyrkhat : To kein noh Bah philosopher, kaba phi ong ka long kaba dei, kaba phin nang ong ruh kan nang dei, tangba wat ju thok bad wat ju jler.

Rang : Kaba dei kaba phi ong — Tangba kane ka khreh kot te kaba sngew kum ban khleh biej, lada khreh ruh ym long, lada ym khreh pat ruh ym long. Ban jin da lah ban leh jadu ban kynmaw lut ia kaba la khreh baroh te mo ?

Pyrkhat : Oh hooid, (Peit bad bat ia ka ka synriahkti ba deng ia ka sati) kane ka sati.

Rang : Ka sati, ade me la leh 'Hit' bha mo mynta shipor.

Pyrkhat : 'Hit' aiu me, nga dang shu thied dang myntan na u dkhar die sati nangthie na surok.

Rang : Kaei kaba pynlong ia me ban thied sati — balei ki sngi ki ia ki la jan ne ?

Pyrkhat : Imat kein, lada ka long kumba ong uto u nongdie sati.

Rang : U ong eh kumno lih, haduh u briew uba shalak kum me ruh me shah pynngop.

Pyrkhat : Lada me iohsngew lei lei ma me, te men thied da ki phew tylli ki sati.

Rang : Haba la pait shkor hi u moina [redacted] te mo !

Pyrkhat : Me sdang te me sdang hi ban kylli, ynda nga mut ban jubab pat me woh kjat, me u briew uba kumno lih ?

Rang : To... me... to iathuh ka la jia aiu ?

Pyrkhat : Katba nga dang iaid nangthie, nga la iohi ba ki briew ki ialum lwui bad don ruh hangta uba hylla bad kyrkait da ka sur kaba shapaij, nga nang mut katta ba don kiba ka jia biang kaei kaei kaba khyllah.

Rang : Nangta pat, me ruh me leit ban peit ?

Pyrkhat : Ban pynhun ia ka jingkwah iohi bad ia ka jingkwah tip, nga la phrung ha uta u paidbah da kaba kyndat briew sha kadiang bad sha kàmon.

Rang : Nangta me la iohi aiu ?

Pyrkhat : Khun ka mare, nga nangmut ban iohi ia kaei kaei kaba phylla — lap pynban da u Nongdie sati.

Rang : Kata te me ka la ia kop bha bad kato ka jingong "u suh-khun u lum kha pynban da u dkhan".

Pyrkhat : Shisha kein kala long kumta.

Rang : To kaei pat kaba pynlong ia me ban thied ia kato

Pyrkhat : Nga la ong ia me ba ka jingnang kren jong uto u nongdie sati ka la pynshalong bad pynngeit la baroh kiba ia don hangta.

Rang : **(Kren sharud).** Ka la dei ban don kaei re kaei kaba lah ban pyniohnong, kaba la pynlong ia une u khapnap ban sei pisa. (Ha u Pyrkhat). U kren eh kumno lih haduh ba me hap ban thied ne me shu sot ?

Pyrkhat : Shu sot ! (kren mynthi) San tyngka Bah-Bah.

Rang : Shabas kata te me la leh ka kam shlur kaba khraw.

Pyrkhat : Ka kam shlur... ba men da don mame lei lei men jin da la thied shi dorjon ki sati, khnang ba men lah ban ioh shibun kiei kiei.

Rang : Balei, ynda don kane ka sati lah ban ioh ei-ei ?

Pyrkhat : Hooid kein, uto u nongdie u la ong ba lada phi kwah ei-ei ia kaba phim lah ban ioh da kaba suk, shu pan na kane ka sati.

Rang : Yn leh kumno ?

Pyrkhat : Kaba phi dei ban leh, ka long ban khapbrip ia la ki khmat — nangta buh ha la ka jingmut jing-pyrkhat ia kaei kaba phi kwah nangta sa doh

ia ka sati lai-sien bad sa pyrta jam ia kaei kaba phi kwah bad khlem artatien kan sa wan poi sha phi... tangba phi dei ban kynmaw ba kan long kam tang shisien pan.

Rang : Shisha. (Kum uba la ngeit pura).

Pyrkhat : Tip seh.

Rang : Kumno, kumta — dang myntan me kren kum uba la iohi eh ia kaba la jia, mynta pat me ong ngam tip.

Pyrkhat : Ngam shym ong ba nga la iohi ne nga ngeit, hynrei nga ong ba u ong uto u nongdie sati.

Rang : Me te uba kren kyllain palat, thik la kum uto u jalbi ba die u dkhar hangtai ha Khyndai-lad.

Pyrkhat : Ngan kyllain kumno ? Nga iathuh ia kaba nga la iohsngew bad ia kaba mame me kwah tip.

Rang : Nga mut ban ong lada me ngeit ne em ia kata.

Pyrkhat : Te balei mem ong kumta naduh mynhynne.

Rang : (Trud ia ka khlieh). Ish......

Pyrkhat : Me, i Rang ha kane ka juk mynta ban kren ka long kawei bad ban ngeit ia kaba kren kalong da kawei pat namar shuwa ban ngeit ia kaba kren dei ban iohi ia ki kam.

Rang : Kata ka mut ba me ngeit ?

Pyrkhat : Me te uba la lap-lah, nga ong ba ngin dang la peit — Me kwah ban pyrshang ?

Rang : (Pyni ba u da kwah shisha ban pyrshang). Lada mem sngew el-el.

Pyrkhat : Yn sngew aiu me, tangba lada me loh ei-ei te me donkam ban ai marshiteng.

Rang : Khlem artatien.

Pyrkhat : (Sei ia ka sati). Shim kane.

Rang : (U shim). Te ngan leh kumno mynta pat ?

Pyrkhat : (Da leh kumba conduct jingrwai). Kaba me dei ban leh mynta ka long (kaweh ki ktl) Khaprip ki khmat.

Rang : (U khaprip).

Pyrkhat : Mynta pyrkhat bad mut dur aiu me kwah.

Rang : (Nang khaprip bad leh kumba don ha rngai).

Pyrkhat : (Kyndit kynsan). Doh ia ka sati laisien.

Rang : (U doh malu mala).

Pyrkhat : (Hylla) Ym dei kumto — Da doh bha bad da pynriew.

Rang : (Da doh eh bad pynran ki khmut ki khmat).

Pyrkhat : Mynta pyrta jam me kwah aiu.

Rang : (Kren suki) Nga kwah kawei ka jacket. (Lane da kano kano ka tiar)

Pyrkhat : (Hylla) Pyrta jam.

Rang : (Da kaba khih ka met ka phad u pyrta katlah kat-iai) Nga kwah kawei ka LT Jacket.

Pyrkhat : Mynta peit noh kein me.

Rang : Peit... kyrjiaw ki khmat bad phai sawdong) Hangno kata ka LT Jacket... (Kynsan kynsan) Det ka men thok.

Pyrkhat : Mano uta u men thok ? Ma nga ?

Rang : Te mano pat ? (dom)

Pyrkhat : Iano pat ? Da pyrkhat arsien Bah-bah shuwa ban kynthih, ioh bam pathei ka khlieh.

Rang : To, wat kyrhuh kum u pyrkhat rkhiang.

Pyrkhat : U pyrkhat rkhiang ne u pyrthat jhieh — hato ngam shym la ong ia me naduh ba sdang ba ngin dang ia peit, me pat khlem da sngewthuh la ka dang ka duh. Me shu kynroi kum un ñiangkyntur-eit.

Ryngkhat : (tied nabar) Tok... tok... tok...

Rang : Mano (leit plie) Oh rung seh.

Ryngkh : (Rung).

Rang : Don shithi ei-ei ne ?

Ryngkh : Phi dei ma phi u Bah Rangkynsai ?

Rang : Hooid.

Ryngkh : Shim kane ka parcel bad sngewbha soi hangne (Phah soi ha parcel register kaba ju rah ki postman).

Rang : Ka poi na ei ?

Ryngkh : Na Calcutta.

Rang : Oh na i Pasan.

Ryngkh : To kata khublei mo, ngan leit noh shuwa (mih noh).

Rang : To khublei shibun (bat ia ka parcel, hadien shi-phang). Tip ka dei kaei mo... nga tharai ka dei ki kot namar i Pasan i shait phah lam ki kot jing-iathuh-khana ba laiphew-sait.

Rang : (Tynjuh ia ka parcel) Lada dei ki kot balei pat kan sting haduh katta katta ?

Pyrkhat : Shish me te u bym don khlieh da shisha.

Rang : (Kdew ia ka khlieh) Ym don khlieh ? Kane pat kaei ?

Pyrkhat : Kato ka dei u pathaw ha ka dur jong ka khlieh, plied ia kato ka parcel bad men sa tip ka dei kaei, wat bun ktien jakruk kum u nongdih.

Rang : (U plied da kaba ot ia u ksai nangta u sei ia kawei ka LT Jacket) Ani wow ! kadei shisha !

Pyrkhat : (Kumba kyndit) Are... shisha !

Rang : Shish nga la bakla.

Pyrkhat : Balei pat ?

Rang : Ba ngan da tip ba ka long shisha kumne, ngan jin da la pan da kawei ka iing paki dulan kumba leh u Alladin hyndai, kata ngan jin da la kylla long u riewspah-bah (Ap shiphang) Shuh ngan ngan pan sa shisien.

Pyrkhat : Long lehnohei — uto u nongdie u ong ba ka long kam tang shisien.

Rang : Tang shisien ? ? ? (i kumba un lamwir) loh shu long pat kumno re kumno sa shisien ?

Pyrkhat : Tip ngan ong kumno ?

Rang : Oh nga la lap kawei ka buit... la ngin ia leit thied da kawei... Hangno u don uto u nongdie.

Pyrkhat : Hai re hai, ka shun ruh ym pat pei lah da paw u pen-ryngkew.

Rang : Kaei kata pat ?

Pyrkhat : Nga la ong ia me naduh mynhynne ba lada leit lap mame ia une u khar die sati, men jin da la thied da ki dorjon.

Rang : To wat sdang sa ka kren myntro — ia ngin ia leit shi syndon ioh lap ba phet sa uto u nongie sati.

SCENE — IV

(Wan rung u Bah Pynshai u Kpa jong u Rangkynsal).

Pynshai : (Rung) Are, shano kine ki Samla ki mut ban ia leit kyrkieh kumne ?

Rang : Ngi mut ban ia leit thied sati phi Pa.

Pynshai : Leit thied sati (lyngngoh) Te balei ban da ia leh kyrkieh bad leh shongshit haduh katne ?

Pyrkhat : Tip phi Ma, une u Rang kein, u tang shu ioh ia kane ka parcel u shu long pynban kum uba khie bhur.

Pynshai : Nga te ngam sngewthuh shuh, ka mut aiu kane baroh. Kan don jingiadei aiu kata ka sati bad ka parcel ?

Pyrkhat : Ka long kumne phi i Ma, mynhynne haba nga wan rung hangne nga la pyni ha u Rang ia kane ka sati kaba nga thied na uwei u khardie sati.

Pynshai : Balei ka don jingphylla eiei ha kato ka sati ?

Pyrkhat : Kane ka sati (u pyni) ka long kum ka sati Sharyngkuid lane kum kata ka sharak u Alladin.

Pynshai : Nga la sngewthuh mynta, ka mut ba lada phi kwah eiei phin shu pan beit na kane ka sati bas phin loh khlem artatien ?

Rang : Hooid kein pa, nga la dep pan bad nga la ioh ruh ia kaba nga pan.

Pynshai : Phi pan ia kaei khun, ha pyni hangne ?

Pyrkhat : (U wan rah).

Pynshai : (U bat ha kti ia ka jacket bad u peit sha baroh arngut) Kaba itynnat shisha kata ka jacket, hynrei phi da ngeit shisha ba phi ioh ia kane ka jacket lyngba kato ka sati ?

Rang : Ym ngeit kumno phi Pa, haba ka jia thik kumba la batai u nongdia sati.

Pynshai : Kata phi mut ba naduh mynta ka sngi, phin ym ia pule kot pule sla shuh bad haka por examin pat phin shu kyrpad ia kane ka sati bad phin pass beit ?

Pyrkhat : Lada ka lah ban long balei em.

Pynshai : Dei hangta kein ba iap ki samla jong ngi, nangta sa jot ka Ri bad sa troin ka jaitbynriew.

Pyrkhat : Kumno yn iap bad yn troin haba ka sati ka don la ka bor.

Pynshai : Ka biang hi kata ruh, tangba peit ioh phi la long kum ki niangkongwieng kiba shu pah bad rwai baroh shi synrai bad ynda la poi ka tlang pat shu ia kyrbeit nianglong. Lane kum kito ki briew kiba kob ba kiba stad ban jngi tip mano tang mar shu ia kynthih ha wah ki per kum u sisa.

Rang : Phi thew shano kumta Pa.

Pynshai : Nga thew shata hi kein.

Pyrkhat : Shano ?

Pynshai : Lada baroh shisnem phi shu ia makia kylleng-kylleng bad ynda la poi ki por eksam pat sa shu ia duwai haduh ban da lut sa u thylliej bad twa sa ka bneng khnang ban dup pass — Ko samla baieid lada phi la ju pyrkhat kumta, nga ong ia phi ba phi la bakla — Kynmaw ba u Blei u iarap ia kito kiba iarap ialade.

Pyrkhat : Phi mut ban ong ba ki jingduwai ki long ki bym donbor bad ki bym larkam.

Pynshai : Ngam shym ong bad ngam shym mut hi ruh ia kata. Ki jingduwai ki long ka sboh kiba pynsan pynplung ia u jynthung uba dei ia jingtrei-shitom. Kynmaw ki briew kiba 'riewblei shisha ki dei ki briew kiba trei shitom.

Rang & Pyrkhat : (Ki kohnguh khlieh katba u Bah Pynshai u dang kren).

Rang : Kaba dei Pa kaba phi ong.

Pyrkhat : Shisha kein, baroh shi katta ngi la shu ia im ha ki rngai bad ki palong jong ki jingpohsniew.

Rang : (U iohi ia ka shithi ba kadon lang ha ka parcel) Are i Pasan i la thoh shithi ruh (u shim bad tar ia ka envelope, shuh ngan pule :

Ha U Rangkynsai,

Khun baieid,

Katno nga dap da ka jingsngewkmen bad ban iohsngew na i Pa jong phi ba phi la pass bha haka Promotion Test, nga kyrmen ba phin nang iai trei shitom bad nang iai leh-bha ban pass ia ka Final ha ki kyrdan kiba kham shajrong, khnang ba phin dup long ka Pansngiat jong ka iing ka sem bad ka burom ia ka Ri bad ka Jaitbynriew. Kynmaw khun

ba ha kane ka juk stad mynta ban shu pass madei mata kam long bad kam lahap sur hapdur shuh — kumta trei shitom, ngan ong ia phi ym don bor phylla bad buit shalak ha kane ka pyrthei kaban kyntiew ia phi shajrong lait na ka jing trei shitom bad jingiai im-sngi haka ban pyndep ia la ka jong ka Deiti.

Nga phah hangne ia ka LT Jacket kaba nga tip phi ju kwah eh, kum ka dak jong ka jingsngewtynnat ia ka jing-pass bad ka jingtrei shitom jong phi. Kynmaw ka Bainong kaba khraw ka ap tang ia kito ki briew kiba Trei-shitom, kiba Shlur bad kiba kynmaw barabor ia u Blei.

Khublei,

Uba ieid bad uba kwah barabor ba phin nang iai kiew irat shajrong,

U Pasan

Pynshai : Nga tharai mynta phi la sngewthuh ba kiei kiei baroh ha kane ka pyrthei kim long kumba ki i bad sa kawei ruh phin kynmaw ba wat ju kmen ia kaba shu iohi ei. U soh uba bang bad uba thiang tam u dei uto uba ngi la sara bad ai um da la ka jong ka syep. Kynmaw ruh ba u Blei u bsa ei ia baroh ki sim ka suin bneng, hynrei um ju leit buh la ki jynbam ha ki skum jong ki.

(U Pynshai u kdup la u Rang bad ia u Pyrkhat na ki tyrpeng — yn pyntem ia ki sur kaba jam na ba sdang hynrei kaba sngewtynnat bad suki jai hadien bad baroh lai-ngut ki khmied sha jrong kumba ki iohi eiei — nangta na rud yn pule la kine ki kyntien) :

"Shakliar ki lum Sha kliar to mied
Hangta ka don ka khet
Jingjop jingstad ka Hok to jied
Ban trei shitom wat klet."

(Ka sound kan lai bteng — Ka pyrda ynkhang noh).

TIP IA LA KA KAM

Ki Nongiashimbynta :

U Bah Thrang (U Trai iing.)

U Wiaw (U Nongtrei, uba stet ban trei-kam). U Jai (U Nongtrei uba trei suki bad uba kyllut)

Ka jingburom bad jingiatrei-lang para nongtrei kalong kaba kongsan bad ha kajuh ka por ngi dei ruh ban kynmaw ba ka jingtrei bniah bad ka jinglah ban pyndep haka por kaba biang kalong kaba donkam eh haba ngi trei ia kano kano ka kam.

SCENE — I

(U Bah Thrang u shong bad u pyrkhat kam).

Scene : Ka kamra kaba don ki shuki, ka miej (Ka kamra shongkai).

Thrang : Ki kam ki nang iai bun man la ka sngi namar ka business jong nga ruh ka la iaid shaid-shaid sha-phrang, hynrei ngam tip shuh ngan leh kumno bad kine ki arngut ki Nongtrei jong nga : Uwei uba stet kum ka lyer bad uwei uba suki kum ka mattah. U Wiaw u dei u jait briew uba kwah ban pyndep noh ia kino kino ki kam tang mar shu ia ong ne kynto, u ju ong ruh ba ka por kam ju ap iano iano ruh.

Katba u Jai pat u dei u briew uba suki namar ba u phikir eh kiei kiei baroh kiba u trei bad nalor nangta u duna ruh de ki shkor. Haba nga mai bad dumok ia ka jingsuki nong u, u shait ong pynban "Suki bad jai-jai phin sa jop ia ka thong". Baroh arngut, long ki briew kiba bha bad kiba khuid mynsiem bad haba ki trei ruh ki trei shisha naduh ka mynsiem hynrei tang kawei ka long ba kim ju iadei jingmut para maki... (peit ia ka baje) Ani wow kala dei ka por ba ngan leit peit ia kato ka jingtrei hangtei ha Nongthymmai... (Khot ia u Jai) Jai ko Jai.

Jai : Oi (da ka sur kaba jai)

Thrang : Wan kloi shane. U Jai te uba kat u Jai uba sted ban thie hynrei lano un wan, shuh ngan khot da u Wiaw. Wiaw, ko Wiaw.

SCENE — II

Wiaw : (da kaba mareh) Bah, phi khot ia nga ?

Thrang : Nga khot ia u Jai hynrei katta ruh um wan.

Wiaw : Lano un wan, uto te phi uba jaituh da shisha... te phi donkam aiu Bah.

Thrang : Khie leit shim ka coat jong nga na kamra thiah.

Wiaw : To Bah (wud u mareh).

Thrang : U Wiaw te phi uba kat u Wiaw shisha, uba sted kum ka lyer... u pyndep kloi ia ki kam wat la tengteng u shait leh kulmar ruh.

Wiaw : Hangne Bah (u pynphong artad da ka dien shakhmat.)

Thrang : Wiaw (peit artad ialade) phi mut ban leh aiu kumne ?

Wiaw : Nga iarap iaphi ba phin phong khamkloi ia ka coat ioh phi slem sha ki kam jong phi.

Thrang : Hangne te (u Wiaw u peit) ki briu kin sa ong artad ia nga uba shiteng jabieng.

Wiaw : Oh shisha mo shuh-shuh ngan pynkylla noh (u mut ban pynlaw).

Thrang : (Pynsangeh) ieh ngan sa leh hi, khie leit shim um shi klat.

Wiaw : To Bah (wud u mareh).

SCENE — III

(Wan rung u Jai)

Jai : (suki jai) Phi khot ia nga Bah ?

Thrang : Wow ko Jai, phi dang wan mih katta, banda wai ka pyrthei ruh ka lah wai.

Jai : Yn leh kumno phi Bah, namar haba trei ia kano kano ka kam dei ban da bniah bad suki jai, khnang ba kata ka kam kan beit kan ryntih bad ba kan ym bijai ei.

Thrang : Hynrei kane ka jingbniah jong me kala palat than, hooid dei kein ban bniah bad kajuh ka por dei ruh ban kham pynsted ia la ki kti ki kjat.

Jai : Kadei bah kaba phi ong, hynrei to tip ba ki Riew-stad ki ju ong "Suki bad jai jai phin jop ia ka thong".

SCENE — IV

(wan rung u Wiaw bad ka klat ha kti)

Wiaw : (wan da kaba mareh bad ka klat kaba thylli) Shim bah kane ka um.

Thrang : Me iohi Jai kumno u trei kam u Wiaw, um ju pynlehnohei wat tang shi khyllipmat ruh, U Wiaw te u Wiaw (shim artad ia ka klat)

Wiaw : Yn leh kumno phi Bah, ba la mlien naduh dangrit.

Thrang : (peit ia ka klat) Wiaw, nga ong ia me ban wan rah um ne ban wan rah klat lih ?

Wiaw : Ka um, Bah

Thrang : Ka um ? (dom) hynrei hangno kata ka um (theh khongpong ia ka klat)

Jai : Phi i Bah, haba phi phah tong um ha u Lyer te ka um ruh ka kylla lyer.

Wiaw : (peit dom la u Jai) peit ho lih Jai, mame wat ju stad balia eh ia ki kam jong kiwei.

Thrang : Sngap jar ! Wiaw ma phi barabor kumne, ha ka jingkwah ban pyndep kloi phi pynkylla khongpong lut ia ki kam ki jam baroh. (ha u Jai) Jai shim kane ka klat bad wan rah um shi syndon.

Jai : (shim ia ka klat) To bah, tang jingjang nga la wan.

SCENE — VI

Wiaw : Tang jingjang nga la wan (pyrthuh ia u Jai) sa peit Bah phin sa ioh um la shem taiew.

Thrang : (Kynhiet) Sngap jar, ngam tip ngan leh shuh kumno bad kine ki nongtrei jong nga.

SCENE — VI

(rung u Jai)

Jai : (rung bad ka klat ha kti) Bah...

Thrang : (da kaba sngewkmen) Khatduh khatwai phi la sngewthuh kumno ban pynsted ia ki kam ki jam.

Jai : Kaba dei bah kata kaba phi ong... hynrei...

Thrang : To to wat sdang pat sa ka bun ktien, ai hangne kato ka um.

Jai : (trud khlieh) Bah, nga la klet ban kylli la phi kwah da ka um khriat ne ka um syaid ?

Wiaw : Nga la ong ne em ıa phi Bah ba phın sa ıoh um la shem taiew.

Thrang : Kata kamut ba mem pat wan rah um ?

Jai : Haba nga klet noh ban kylli ka um aiu phi kwah, te kumno ngan wan rah ? ioh lehse phi kwah da ka um khriat nga wan rah da ka um syiaid, te ym lehnohei ka jingkwah jong phi bad sep-ei sa ka por.

Wiaw : Ai hangne ngan leit shim hi ma nga (knieh artad ia ka klat na ka kti u Jai)

Jai : (bat bad khyrwait ia ka kti u Wiaw) Mame wat ju balain hakhmat hakhmat.

Wiaw : (Shri kbaiñ) Wow Bah. . peit seh u khyrwait pyn-ban ia ka kti jong nga.

Thrang : Kein noh kine ki kam kulmar, Jai khie wan rah um shi syndon bad ma me Wiaw wan shane.

SCENE — VII

Thrang : Peit shane, u Jai un sar ka iing bad ma me pat men leit sha Post Office.

Wiaw : Sha Post Office, to Bah (wut u mareh)

Thrang : (mut ban bteng la ka jingkren u peit ia u Wiaw um don shuh) Uff, ngam lah pyrkhat shuh, ka jabieng jong u ka trei kam kumno ?

Wiaw : (wan rung biang) Oh Bah... nga la klet ban kylli na phi, ngan leit leh aiu sha Post Office ?

Thrang : Haba batai ruh ngam pat batai, me lah da mareh kum u Kulai Arabia, te men tip hi kumno ?

Wiaw : Map Bah, nga la bakla shisha.

Thrang : Mame me bakla barabor, namar ka kti ka kjat jong me ka kham trei sted ban ia ka jabieng jong me. Men ym leit sha Post Office, men shong ha iing ngan phah da u Jai.

Wiaw : Phin phah da u Jai Bah, kein noh artad, un sa wan phai la shem snem.

Thrang : Sngap jar.

Jai : Bah, heh kane ka um.

Thrang : Na shaduh shaei phi wan tong um, naduh Wahumkhrah ?

Jai : Phi i Bah lada nga pynstet kumba pynstet u Wiaw, phin ym loh um namar ka klat ruh ka lah ban pait bad manga ruh nga lah ban ur, te kumta kan long ka jingduh nong kaba arliang-lailiang.

Wiaw : (tur bad ieng hapdeng u Jai bad u Thrang) Me te uba nang eiei ruh em.

Jai. : Peit ho lih, ioh nga pynbta khmat da kane (u pyni iaka klat ba don um).

Wiaw : (Leh shlur) Hato nud.

Jai : (U theh shisha da ka um, u Wiaw pat u dem bad u leit dei pynban ia u Thrang) Hangto men sngew-thuh artad (U Jai u kyndit ba i iohi ba leit dei pyn-ban ia u Thrang) Map Bah. Mam-nga shym mut ban. . (u nguh artad).

Thrang : Jai, nga phah shim um ia me ba ngan dih, ym ba ngan bta khmat.

Wiaw : Wat map Bah... u leh khnang bom tied bad beh kam artad ia u Bah.

Thrang : (Dom, niad artad ia ka khmat da ka rumar) Mem ju mut hynrei me leh pat ki kam kiba khyllah khyl-lah. Peit shane mame (Ha u Wiaw) men shong ha iing khie leit shi-syndon bad sdang ia ki kam. Mame pat Jai men leit sha Post Office.

Jai : (leh kumba lehraiñ) Kumno phi tip Bah ?

Thrang : Tip ia kaei ?

Jai : Ba phi ong ba nga shait leit sha iing i Rose.

Thrang : Nga ong sha Post ban leit shim shithi.

Jai : Hooid kein, nga la thoh shithi ba ngin ia kynduh mynta ka sngi.

Thrang : Uff bad une te ym lah ialeh eiei shuh ha ka kyllut, ha ka suki bad sa ka leh stad de ha kut ki kam (Hylla ha ki shkor) Nga ong sha Post Office — ling Dak.

Jai : Oh balei phim ong kumta naduh mynhynne ? Katno tylli ki shithi kynrad kiba nga dei ban wanrah ?

Thrang : Baroh.

Jai : Baroh shi ling dak ? Te ngan hap ialam da u daju kein.

Thrang : Ullu... Kada... baroh ki shithi kiba dei ki jong nga, me sngewthuh (ha skhor).

Jai : Ish... phin ong baroh kaba dei ka jong phi ruh phim ong... phi ong pynban baroh... te nga nang mut katta baroh shi ling dak.

Thrang : Wat bun ktien, khie leit bak-bak.

Jai : To Bah.

SCENE — VIII

Thrang : Wiaw... ko Wiaw...

Wiaw : Oi Bah (wan mareh artad) phi khot ia nga Bah.

Thrang : Te kata phi la sngewthuh em... ba phi dei ban...

Wiaw : Hooid Bah, nga la sngewthuh.

Thrang : Me la sngewthuh ia kaei ?

Wiaw : Oh shisha (trud khlieh) kaei kumto Bah ?

Thrang : Don aiu lih ha kato ka khlieh jong me ?

Wiaw : Tip seh ngam pat ju peit te phi.

Thrang : To kein noh wat sdang sa ki nia jakor jong me. Ka kam jong me ka long ba men sar bad pynkhuid

ia ka iing ka sem, peit (u pyni) kitei ki snur thap-bawa me dei ban da sympat bha me sngewthuh.

Wiaw : Wat khuslai Bah, shu ieh beit ha nga.

Thrang : To kata nga la leit (mih artad).

SCENE — IX

(Wiaw marwei, sdang ban kaweh ia ki snur thap-bawa da kaba kynthih na kawei ka shuki sha kawei kham shiphang rung u Jai).

Wiaw : Mynta ngan sdang noh ban trei ia ki kam. (Shim u synsar bad sdang ban kaweh da ka jingshongshit).

Jai : (rung bad kren ha la marwei) Are balei kumne, la khie ka cyclone Bangladesh, Ei Wiaw balei kumne ?

Wiaw : Shuh shuh, wat pynwit ba nga dang trei kam.

Jai : Ka rukom treikam aiu kum kane — imat u la lam-wir (ha u Wiaw) Balei katne katne ?

Wiaw : Sngap jar khun ka jaituh.

Jai : Balei ? Me beh nongtuh ?

Wiaw : Mem iohi ba nga leh aiu ? Nalor ka kyllut sa ka matlah.

Jai : Shet jyntah ? Kane te ka la palat... u la khlehbiej da shisha. Nga donkam ban bat ia u shisyndon, dei ban leit lam shatai sha Hospital kiba pang lamwir (kynrup ia u Wiaw bad ki iakhun).

SCENE — X

(Wan rung Thrang).

Thrang : Balei katne katne... sangeh... Nga la tip hi ba tang shu ia kynduh lang hi baroh arngut, me ia long hi thik kum u ksew bad ka miaw.

Wiaw : Une kein Bah, u wan pynwit haba nga dang theikam.

Thrang : (ha u Jai) Balei me leit pynwit ?

Jai : Em Bah, nga khlem shyit.

Wiaw : Sngap jar, khun ka kyllut.

Jai : Ma me kein uba nang lut.

Thrang : (hylla ha ki skhor) Nga ong balei me leit pynwit haba u dang treikam ?

Jai : Treikam ! ka treikam aiu phi kaba shu kynthih kumba kynthih u shrieh — u la biej Bah donkam ban phah ia u sha Hospital ki biej shatai sha Mawlai Jail ne sha Lunatic Hospital ha Tezpur.

Wiaw : Biej ? ew u la sngewstad eh u tai.

Thrang : Baroh argut me la ia biej.

Jai : Hooid, Bah, ha ka jingshisha ngi dei kein ban ia ieid.

Thrang : To sngap jar, mynta ngan sa pynbeit ia ka jingbiej bad ka jingieid jong me baroh arngut. Jai al hangne ka shithi.

Jai : Oh hangno kumto (iit ia ka shithi).

Thrang : Namar nga la khmih lynti ia kawei ka shithi kaba donkam haduh katta katta.

Jai : Oh kane Bah. (u tynsat ha ka muja).

Thrang : Ew ka jaka buh shithi pat ruh (leh kumba iit ha ka miej) Hangno kumto ka iit khmat jong nga. Uff kane ka light.

Wiaw : Oh, tbeh da une u mombati, Jai shim bat ia une u mombati (u sei ka jingpruid).

Thrang : Hooid.

Wiaw : (u pruid ia ka jingpruid ha u mombati kam meh, u shim da ka kot bad u thang).

Jai : (u bat ia u mombati bad u pynkhih katba u dang pynkhih kumne u Wiaw u kum thang ia ka shithi ba dang bat u Thrang — ynda ka la kem ding baroh lai ngut ki ia kyndit).

Thrang : Kane ka la palat than, ngan beh kam ia phi baroh arngut phi dei shisha ki briew kiba thurmur bad ki nongtrei ki bym larkam... mih shisyndon na kane ka iing jong nga kumne kumne.

Jai & Wiaw : Map... map... seh.. Bah. .

Thrang : Katno sien nga lah ban map... bad katno sien nga lah ban iai shah. Katba nga nang iaimap bad ia shah katta nangjur ka jingthurmur jong me baroh arngut.

Jai : Map seh Bah... kiei kiei baroh kiba nga la leh ki long tang ba nga pyrshang ban trei bha la ki kam jong phi... nga trei suki bad bniah bha khnang ba ki kam kin dep ha ka rukom kaba dei ba kin ym leh nohei.

Wiaw : Nga ruh Bah, nga la leh ban pynstet ia ki kti ki kjat haba nga trei kam tang da ka jingmut ban pyndep kloi ia ki kam jong phi khnang ban ym pynsyrwa ei ia ka por bakordor.

Thrang : Hhhh... nga sngewthuh ia ki jingmut jong phi baroh arngut... Jai, kan myntoi aiu kata ka jingtrei bniah jong phi ia ki kam ki jam haba phim lah ban pyndep ia ki ha ka POR KABA BIANG ? Bad maphi pat Wiaw, kan myntoi aiu kato ka jingtrei stet jong phi ia ki kam ki jam, haba phi pynpait lut pat ia ki tiar ki tar ?

Wiaw & Jai : Kaba dei Bah, kaba phi ong.

Thrang : Kaba suk ban ong ba kaba dei, hato phi la ju pyrshang ban leh ia kata kaba dei. Namar ka long lehnohei ki jingthmu la ka long kaba bha katno katno ruh lada ngim nang ban trei kam

Wiaw : Te kata phin map Bah.

Jai : To ailad satang kane shisien.

Thrang : Ngan map tang lada phi baroh arngut phi kular ban ia trei lang kum uwei u briew, kata ka mut u Wiaw un pyniaid lang ia ka jingstet jong u bad ka jingphikir jong u Jai bad u Jai pat nalor ba u phikir bad jingbniah bha ia ki kam un shim halade la ka jingstet kti stet kjat jong u Wiaw... Kynmaw ruh ba don u pud ia kiei kiei baroh.

Wiaw & Jai : Khublei shibun Bah. (kmen bad shad da ka jingkmen).

LA KUT

DA PYRKHAT SHUWA BAN KYNTHIH

KI NONGIASHIM BYNTA

Kong Khleintibon	(Bon)	. .	Ka Professor
Kong Wantimon	(Mon)	...	Ka Nongtrei
U Bah Shemphang	(Shem)	...	U lok jong ka Kong Khleintibon
Ka Siantimai	(Sian)	...	Ka khynnah-rit

Ka Biria biang por bad ba khlem palat pud kalong ka dawai bah.

SCENE — I

Bon : (Pule ia ka kotkhubor) Ani haka kotkhubor ruh kila thoh 'I Prof Khleintibon in ai ka jing kren shaphang ki Ksuid bad ki daw tynrai jong ki'. Te kumta nga dei ban pynkhreh bha ia ka jingkren jong nga, khnang ba ngan lah ban kren sngewtynnat. Ka jingkren jong nga kan sa pynsngewthuh ia kaei kaba pynlong ia ngi ban tieng ia ki ksuid. (khot ia ka nongtrei) Mon, ko Mon.

Mon : Kong, phi donkam ia nga ?

Bon : Peit shane, ngan leit pynbeit ia ki kot ki sla kiba iadei bad ka jingkren jong nga shaphang ki ksuid, te lada don ba wan wad ia nga sa ong ia ki ba i kong im don ha iing, phi la sngewthuh ?

Mon : Shaphang ki ksuid ani wow nga la sngew kyiuh lypa

Bon : Pha kyiuh ia kaei ma pha ?, nga ong pha la sngewthuh ne em ia kaba la batai.

Mon : Hooid Kong.

Bon : Ia kaei pha la sngewthuh ?

Mon : Ia kato kaba phi la ong kein.

Bon : To iathuh kaei nga la ong ia pha.

Mon : Phi ong ba lada don ba wan wad sa ong ia ki 'I Kong i ong ba im don ha iing'.

Bon : Ani wow ka jingbiej, pham dei ban ong ba i Kong i ong, hynrei phan ong beit i kong im don ha iing, pha la sngewthuh mynta ?

Mon : Hooid, ngan ong beit ba phi ong ba phim don ha iing.

Bon : Shih ka jingbiej, ia kato ka jabieng jong pha donkam ban khlaw noh bad ban buh bujli da ka jabieng kulai.

Mon : Hangta te phim ym lap shuh artad ia nga, ngan sa kodom baroh sawdong ka sor.

Bon : Ban ia kren bad kane ka khleh-biej te la shu ia khleh lang artad. Ha ka biej, haka tieng eit nangta sa ka batai stad khlem tip ia kaei kaei ruh. Khie leit theh noh da ka sha, sa sei de kito ki putharo

kiba nga wan thied hynnln na iew, ynda phi la dep khreh sa khot ia nga, ngan don ha kamra pdeng (mih artad) (Tang shu mar ia mih ka kong Bon ka Mon ka pynkhuid ia ka miej baa ka siang ia ka da ka jain lieh kaba heh nangta ka peit sa ia ka jaka buh jynbam ka shem ba ki pu tharo ki lah lut) Are ki pu-tharo ki lah da lut du, shuh ngan leit pan pisa na i Kong ban leit thied noh da ki biskit batar. (mih)

SCENE — II

(rung ka Siantimai)

Sian : (rung suki jai) Are ym don badon, shaei kato ka Mon ka leit. Ka Mon te phi kadei ka briew kaba leh nanglut tip lut bad sa ka tieng eit pat. Mynta ka kynti ngan leh danda bad ka, khnang ba kan ym mlien shuh ban kren bad leh balain (yn ioh sngew ba don bawan) katei ka Mon kala wan, shuh ngan rieh noh shuwa hangne ha khrum ka miej. (rieh shi syndon)

Mon : (rung da kaba kynud jingrwai, sdang ban pynbeit ia ki pela nangta buh ruh ia ki jynbam dihsha ha ka pliang peris) Baroh kiei kiei la khreh, shuh ngan leit khot noh ia i Kong. (mih)

Sian : (mih suki suki da kaba peit shane shatai nangta peit sha ki pela bad ki jynbam) Ani wow ka jingibang, mynta te ngan bam ha ban da hun ki jrut (shim baroh ki biskit bad sdang ban bam tang shiphang iohsngew ba don ba wan) rah ia baroh ki biskit shapoh khrum miej).

Mon : Are, shano noh uto u biskit... dang myntan nga buh hangne, mynta pat um don shuh, imat la rah u ksew mo (peit sawdong sawdong) hynrei kumno yn wan ksew hangne (kren kumba khlem da pyrkhat) lada ym dei u ksew te ladei u ksuid (hamar kane ka por ka Siantimai ka pynkhih ia ka miej ka Mon ka peit ia ka miej kaba khih hi, ka sdang ban tieng) ...shisha phi, imat ladei shisha u ksuid uba la bam ia kito ki biskit, hynrei kumno kane ka miej kan khih hi (Ka Sian kan nang pynjur ia ka jingpynkhih) Wow ko mei, u ksuid u ksuid.. ... (mut ban phet)

Bon : (Wan rung stet bad ia kynduh para khmut bad ka Mon) Mon

Mon : (ka Nang kyndit shuh shuh) He...

Bon : Balei kala jia aiu ?

Mon : U ksuid kong... u ksuid... (mareh kumba lamwir) u ksuid... u ksuid (mareh artad shabar)

Bon : Balei kato ka khynnah ka leh kumto ?... Mon ...ko Mon... shaei kumto ka phet (ka mih lang)

Sian : (mih suki suki) ...Wow ko mei, kato te kaban iap... kin leit lap ia nga myntan te, ladep artad... shuh ngan phet noh (shiphang ka pyrkhat) em ym long ban leh kumta, lada ki iohi ba nga mih nangne kin kynnoh Nongtuh ia nga... shuh ngan rieh sa ha kawei pat ka jaka ...haei kumto ...oh...ha katei ka almari (Shuwa ban rung ha almari) mynta ka sngi ngan hikai skul ia ka Mon haduh ba kan da pei shkor artad. (ka rung artad ha almari)

SCENE — III

(Ka Kong Bon bad ka Mon ki ia rung lang)

Mon : (Ka Mon ka rung da kaba bud nadien jong ka Kong Bon) Hangne Kong (kdew ia ka miej) nga buh ia ki biskit bad ki shu jah rngai bad ym tang katta, sa ka miej ruh ka khih la ka khih hi khlem don ba pynkhmih.

Bon : Shish kane ka biej te — la don ba leh danda iȧ pha... Hato pha la peit hapoh khrum jong ka miej ioh don mano mano ?...

Mon : Em Kong... mano ban ia peit sa shata shata baroh, tang ban iohi ba ka miej ka khih hi ruh, kala biang ban pynkyiuh ia nga na khlieh ha kjat.

Bon : Wow ka tieng-eit (ka Bon ka peit ia ka khrum miej) ...ym don ba don ...Hato ym shym don mano mano ba wan rung hangne ?

Mon : Em Kong.

Bon : Kata te kala dei tang ka jingmut dur jong pha kaba la khleh lang bad ka jingtieng-eit. Ha khie leit peit sha kamra sum, ioh don barieh.

Mon : Shaei ? sha kamra sum ? kata te kong phi la mut ban phah ia nga sha tyngam u thlen.

SCENE — IV

(Wan rung u Shemphang)

Shem : (rung syndet bad ka Mon ka lynnlar)

Mon : Wow ko Kong...

Shem : (ruh u kyndit) Oh, balei, kala jia aiu ?

Bon : Tip phi Shem, kane ka Mon tieng-eit kein, ka shu tieng ksuid marwei marwei.

Mon : Tieng-eit kein. Ba phin da iohi da la ki jong ki khmat te phin kyiuh artad na khlieh ha kjat. U biskit ba nga buh halor ka miej u shu jah rngai bad ka miej ruh ka shu khih hi kumto.

Bon : Phi leit tip shuh ia kane, haba la jur eh ka tieng-eit shu iohi kulmar sa ia kaei kaei ka bym lah long.

Shem : Ha kane ka juk stad jong ngi mynta kiei kiei kiba ym ju poi pyrkhat ne phohsniew ba kin long ne kin jia ruh ki jia bad ka shait jia khyllah khamtam ha kito kiba tieng-eit bad kiba mar mlien ban pyrkhat thawsha.

Mon : Bym jia hala ka met te to ia kren katba mon.

Shem : Phi i Kong Mon, ma ngi ki briew, bunsien haba ngi iohsngew ne iohi ei ei kiba kham phylla, ngim ju pyrshang ban iit ne wad ia ka jingshisha hynrei ngi pynhun la lade tang da ki jingmut thawsha ban jingmutdur kiba laiphew jait, kiba long pynban markhongpong ynda ngi la tip ia ka jingshisha. Hato ym dei kumta Bon ?

Bon : Kaba dei eh hi kein kata... pha iohsngew Mon, naduh mynta haba pha iohi la kiei kiei kiba iphylla bad i kynsha, pha dei ban pyndonkam shuwa ia la ka jingsngewthuh bad peit thuh bad pynshongnia.

Mon : Kaba dei kein kaba phi ong, hynrei u Biskit halor ka miej shano kein u shu jah rngai, bad kumno ka miej kan shuh khih hi haba kum kine kiei kiei kiwan jia don por hi kong ban sngewthuh bad pynshongnia.

Shem : Kata kein kong Mon kaba pynlong ia u Aesop ban ong' Haba poi ha ka khim bat ia la ka tip-briew'.

Bon : Kaei kaei kaba palat eh kalong barabor kaba sniew... Ban shlur than eh ruh kam long kaba bha bad ban tieng-eit eh kum ka Mon ruh la i lehrain hi khait.

Mon : Kaba phi ong baroh kilong kiba dei... hynrei nga te nga ngeit skhem ba uto uba pynkhih ia ka miej bad uba pynjah rngai ia u biskit te u dei u ksuid.

Shem : Phi tip Kong Mon ba ia ki ksuid ruh ban ioh kem ?

Mon : Ka kren jong phi lei te sngew kumba ia u khla phin kem na ki tmain.

Shem : Shish kane ka Kong Mon te kaba la bun ktien bha, khie khie ia leit noh shatei sha kamra shongkai bad ngin sa ia peit ia uta u ksuid pat la shibit...

Bon : Ia Mon ngin ia leit dih sha noh sha kamra shongkai... ia rah kito ki pela bad ma nga pat ngan rah ia u ketli sha.

Mon : (Ka shim ia ki pela ka rah bad ka mih artad) Ei Kong wan lang ho !

Shem : Peit shane Bon, ma phi nang ia shongkai bad ka Mon ha kamra shongkai bad ma nga pat ngan ap hangne.

Bon : (ka mih noh, u Shem pat u pynbeit bha ia ka jing-siang miej bad u rung artad ha khrum miej)

SCENE — V

Sian : (mih na kyndong/almari) Ani wow, kato te kaban iap ei, kane ka kwah leh kam khyllah kaban sloit ei

sa ka maloi khlieh. (ieng ha khmat jong ka miej) Mynta ngan iaid sor sor bad ngan mih na kamra sum... (mut ban iaid u Shem u bat ia ka Sian na ki kjat) Are... balei kumta (u shem u nang bat skhem ...(ka Sian ka sdang ban tieng bad kyiuh) Wow ko mei, uei uta uba bat ia nga (u Shem u nang bat skhem shuh shuh)... (hylla) Wow...ko mei...u ksuid ...u ksuid...iarap...iarap ..

SCENE — VI

Rung ka Mon bad ka Bon)

Bon & Mon : (napoh) Balei kala jia aiu (rung da kaba mareh, ka Mon ka rah ia u dieng ha kti bad ka iaid artad ha syndah ka Kong Bon).

Shem : (mih na khrum miej) Kane kein, kadei uta u ksuid ba la pynkyiuh ia ka Kong Mon bapli.

Mon : (dom) He... dei kane... (ka mut ban tied da u dieng) . .shuh shuh ngan ai jingsneng da une u dieng.

Sian : Em... em... Kong Mon...map...map seh, nga shu mut ban leh biria kai...

Mon : Biria kai kein, ba ngan da iap nga la shu iap ei.

Bon : Phi, phi shu mut ban leh biria, hynrei ka Mon ka lah da khyllep snier, peit shane hep (ha ka Sian) haba ia leh biria ngi dei barabor ban kynmaw ba ka jingbiria jong ngi kan ym long ka jingsaja ia kiwei.

Shem : Kynmaw ruh ba ka biria biang por bad ba khlem palat pud, kalong ka dawai bah ia ngi ki briew.

Sian : (da kaba sngew lehrain) Map ia nga, *ngan ym mlien* shuh, mynta nga la sngewthuh *ia kiei kiei baroh.*

Mon : Dei tang ynda ngi la shem hala ka met, *ngi* sa sngewthuh ia ka jingjynjar jong kiwei, namar.

Mon : ...namar 'Tang uto uba phong ia ka juti u tip hangno u prek u thar".

Bon : Wa ! nga la jan klet...

Shem : Ia kaei Bon ?

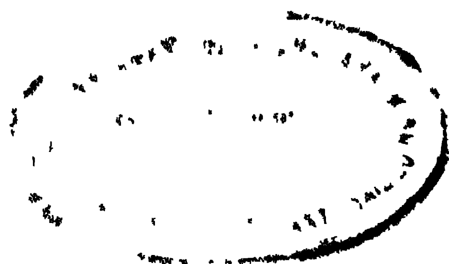
Bon : Na kane ka jingiabeh ksuid, nga la jan klet ia la ka kam, nga dei ban ai jingkren ha ka 'Town Hall' shaphang ki ksuid.

Sian : Shaphang ki ksuid ?... kata te kane ka jingjia ka iadei bha bad kata ka subject, nga kyrmen phin sa ai ka jingkyrmen kaba sngewtynnat bha.

Mon : (leh shongshit) ...te kata, ia baroh ngin ia lei lang sha Town Hall ban pynshngain ia i Kong, khnang ba in lah ban kren bha.

Baroh : Ia ngin ia leit (baroh ki ia mih)

KHANG KA PYRDA

Khublei!

KHUBLEI ! "God Bless You" so the
Simple Khasi people say,
Whenever they meet each other on
Their hill-side paths.

This is their morning greeting, this
Their evening word,
This is their welcome to a friend
Returned from afar,
And this is their farewell when from
Friends they part,
KHUBLEI ! "God' Bless You".

J. T. Sunderland
1924